

Çocuk Gelişimi Değerlendirme Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Çocuk Gelişimi Değerlendirme Ölçeği*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18746>

Özet

Bu ölçek, aslen İngilizce olan **Çocuk Gelişimi Değerlendirme Ölçeği** (CDAS) adlı aracın Türkçeye **uyarlama** çalışması temsil etmektedir. Uyarlama, Zeynep Apaydın Demirci ve Esra Arslan tarafından 2020 yılında gerçekleştirilmiştir. Ölçeğin temel amacı, okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden 5 yaşındaki çocukların gelişim düzeylerini standardize edilmiş bir yapıda, öğretmen gözlemleri aracılığıyla kapsamlı bir şekilde değerlendirmektir. Bu adaptasyon çalışması, Türk kültürüne özgü dilsel ve kavramsal farklılıkları dikkate alarak ölçeğin psikometrik özelliklerini incelemiştir.

Anahtar Kelimeler

Çocuk Gelişimi Değerlendirme Ölçeği, Psikometri, Okul Öncesi Eğitim, 5 Yaş Gelişimi, **Uyarlama**, CDAS. (Link 1/5: Psikometri)

Yazarlar

Zeynep Apaydın Demirci, Esra Arslan.

Amaç

Çocuk Gelişimi Değerlendirme Ölçeği'nin (ÇGDÖ) Türkiye'deki okul öncesi kurumlarda kullanılabilmesi için geçerli ve güvenilir bir araç sunmaktır. Ölçek, 5 yaş grubu çocukların motor, dil, bilişsel ve sosyal-duygusal gelişim alanlarındaki mevcut yeterliliklerini ve potansiyel gelişim ihtiyaçlarını belirlemeyi amaçlar.

Bu uyarlama, uluslararası alanda kabul görmüş bir değerlendirme aracının Türk eğitim sistemine entegrasyonunu sağlamayı, böylece öğretmenlere çocukların gelişimlerini sistematik olarak takip etme imkanı sunmaktadır. Çalışma, özellikle 5 yaş grubu çocukların gelişimsel ilerlemelerinin izlenmesi ve gerekli müdahale programlarının planlanması için temel veri sağlamayı hedeflemiştir.

Yapı

ÇGDÖ, **erken çocukluk gelişimi** alanında çok boyutlu bir yapıyı ölçmektedir. Ölçeğin orijinal yapısı, genellikle bir çocuğun çeşitli gelişimsel kilometre taşlarına ne ölçüde ulaştığını değerlendiren birden fazla alt boyutu içerir. Bu alt boyutlar tipik olarak büyük motor beceriler, ince motor beceriler, dil gelişimi (alıcı ve ifade edici), bilişsel yetenekler ve sosyal-duygusal uyumu kapsamaktadır.

Uyarlama çalışmasında, ölçeğin yapısal bütünlüğünün Türk örneğinde de korunduğunu kanıtlamak amacıyla kapsamlı analizler yapılmıştır. Ölçek, çocukların gelişimsel düzeylerinin objektif bir biçimde saptanmasına olanak tanıyan davranışsal göstergeler üzerine kuruludur.

Geçerlik

Uyarlama çalışması (Apaydın Demirci & Arslan, 2020), ölçeğin Türk kültürüne özgü bağlamda geçerliliğini sağlamak üzere tasarlanmıştır. Bu kapsamda, çeviri geçerliği (dilsel geçerlik) çalışmaları titizlikle yürütülmüştür. Ayrıca, ölçeğin kuramsal yapıya doğru bir şekilde temsil edip etmediğini belirlemek amacıyla yapı geçerliği analizlerine başvurulmuştur.

Geçerlik çalışmaları, maddelerin ölçmek istedikleri gelişim alanlarının gerçekten ölçtüğünü ve 5 yaş grubu çocukların gelişimsel farklılıklarını aydınlatmada yeterli olduğunu göstermeyi amaçlanmıştır. Orijinal kaynakta spesifik geçerlik katsayıları belirtilmese de, akademik uyarlama makalesi bu verileri detaylıca içermektedir.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenirlik incelemesi, Türk örneğinde ölçümlerin tutarlılığı ve kararlılığını değerlendirmeyi içermiştir. Uyarlama sürecinde, ölçeğin iç tutarlılığını belirlemek amacıyla Cronbach Alfa katsayısı hesaplanmıştır. (Link 2/5: Cronbach Alfa)

Yüksek iç tutarlılık değerleri, ölçekteki maddelerin aynı yapıya ölçme konusunda birbiriyle uyumlu çalıştığını göstermektedir. Bu güvenirlik verileri, ÇGDÖ'nün 5 yaşındaki çocukların gelişim düzeylerini değerlendirirken zaman içinde veya farklı gözlemciler arasında kararlı sonuçlar verebileceğinin bir kanıtıdır.

Faktör Analizi

Uyarlama çalışmasında, **Çocuk Gelişimi Değerlendirme Ölçeği**'nin kültürel adaptasyonunun başarısını test etmek için doğrulayıcı veya açılımlı faktör analizi teknikleri kullanılmıştır. Faktör analizi, ölçek maddelerinin orijinal CDAS'ta belirlenen gelişim alanlarına karşılık gelen alt boyutlar altında toplanıp toplanmadığını kontrol etmiştir.

Bu analizler, ölçeğin çok boyutlu yapısının Türk örneğinde de geçerli olduğunu ve her bir gelişim alanının bağımsız bir faktör olarak ayrıştırıldığını doğrulamak için kritik öneme sahiptir. Faktör yapısının doğrulanması, ölçekten elde edilen puanların yorumlanabilirliği açısından temel bir gerekliliktir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation) (Link 3/5: Ölçek Uyarlama)

Format: Öğretmen Gözlemine Dayalı Derecelendirme Ölçeği

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Çocuklar

Age Group: 5 Yaş (5 years old)

Population Details: Okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden 5 yaş grubu çocuklar.

Test Methodology: Öğretmenler tarafından çocukların günlük davranışları ve becerileri gözlemlenerek derecelendirme yapılmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Çocuk Gelişimi, Okul Öncesi, Gelişim Değerlendirmesi, Öğretmen Gözlemi, Erken Çocukluk Eğitimi, CDAS. (Link 4/5: Erken Çocukluk Eğitimi)

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: zeynep.demirci@bilecik.edu.tr (Zeynep Apaydın Demirci)

Correspondence Address: Bilinmiyor

İzinler, Ücret ve Test Yolu

Ölçeğin uyarlama çalışması 2020 yılında yayınlanmıştır. Ölçeğin ticari olmayan akademik veya klinik amaçları için sorumlu yazar Zeynep Apaydın Demirci ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Kullanım ücreti ve izin detayları, doğrudan yazardan temin edilebilir.

Kaynaklar

Apaydın Demirci, Z., & Arslan, E. (2020). Teacher adaptation of Child Development Assessment Scale (CDAS) into Turkish and evaluation of development of 5-years-old children. *Psycho-Educational Research Reviews*, 9(2), 48-66.

Makalenin orijinal bağlantısı: journals.lapub.co.uk.

Ölçeğin orijinal PDF dosyasına buradan ulaşılabilir: cocuk-gelisimi-degerlendirme-olcegi-toad.pdf.

Çocuk Gelişimi Değerlendirme Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, telif hakları ve akademik kullanım koşulları nedeniyle bu alanda sunulmamaktadır. Ölçek maddelerine erişim ve uygulama detayları için lütfen sorumlu yazar veya orijinal yayınlanan makale ile iletişime geçiniz.

ARABPSYCHOLOGY.COM